

.....เรื่องเล่าอ่านเล่นๆ ในการเตรียมสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล.....

บทความเขียนเมื่อปี 2551 มีคนอ่านเพียงไม่กี่คน

พ.ต.หญิง ช่อทิพย์ ศรีอินทร์

ขณะเขียนปฏิบัติงานอยู่ที่ OPD สูติ

ปัจจุบันเคลื่อนย้ายมาอยู่ที่ สพร.รพ.ค่ายสุรนารี

โทร 23632

ก่อนอ่านต้องขบถก่อนว่าเป็นเรื่องจริง ใส่ซอสบ้างเพื่อความหรรษา ตัวละครที่ถูกกล่าวถึงยังมีตัวตนที่มีอำนาจให้คุณให้โทษต่อผู้ไม่อยู่ในปัจจุบัน บอกเล่าให้ฟังเพราะคิดว่าจะประโยชน์ในการทำงาน ใครที่ต้องรับงานน่าจะต้องเก็บไว้เป็นบัญชีดำได้เลย อ้อ แล้วก็ตัวละครที่ถูกกล่าวถึงถ้าได้อ่านก็อย่าโกรธกันนะ แช่วกันเพื่อสร้างสีสันให้อีกครมมีชีวิตชีวา ตามนโยบาย ผอ. “อืม.... ดีมาก เอาไปเลย 3 ชิ้น ครั้ง”

ทำไมว่างพำพรรณนานะเนี่ย ก็เพราะว่าวันนี้ตื่นมาตาแดงก่ำมากเลย ตกใจโทรบอกพี่แ้วตั้งแต่ประมาณหกโมงครึ่ง “ขอเป็นตาแดงแน่เลยพี่ อยากให้ไปทำงานมัย” พี่แ้วก็รับมุกทันที “เดี๋ยวพี่หาคนแทนให้” ปรากฏว่าคนแทนนั้นคือ พี่แ้ว ได้ข่าวว่าเวียนหน้าเวียนตาไปเลย

โทรไปคุยกับสมใจว่าแล้วก็ต้องบ่น แต่ก็จะได้คำปลอบใจเสมอว่า “ใจยังมีแรงบ่นได้พี่ขอลาต่ออีกวันแล้วกันนะ ส่วนพี่ไม่ห่วงงานหรอก เป็นอะไรไปก็มีคนเลียบแทนทันทีอยู่แล้ว ฮิ ฮิ”

พอดีมีงานสรุปผลการฝึกนักศึกษาพยาบาล วนม. ซึ่งต้องส่งเวรให้อ้อ ก็เลยต้องบอกกันพอสมควรถึงที่มาที่ไปและที่จะต้องลงจดให้จบ บอกกันหลายที ขนาดจดบอกไปหลายข้อแล้วยังต้องโทรบอกมันอีกจนต้องออกตัวด้วยความเกรงใจ ลองอ่านบทสนทนาประสาเพื่อนที่ใช้กันได้ น่าจะมีสาระแถมแฝงพอสมควรนะ

.....บ่ายวันอังคาร แก่ๆ

ช่อ “เฮ้ย อ้อ พี่ติ่มให้เธอช่วยดำเนินการสรุปผลการฝึก วนม. วันสุกวันนี้แทนนะ ”

อ้อ “แล้วเธอไปไหน ”

ช่อ “ ไปเปิดหูเปิดตาข้างนอก ที่โรงแรมสีมราณี ประชุม Perinatal นานๆมาถึงที่ ”

อ้อ “ ทำไมต้องเป็นฉัน ทำไมไม่เป็นคนอื่น ”

ช่อ “ พี่ติ่มให้เหตุผลว่า เธอเป็นผู้ช่วยเลขาคณะกรรมการการฝึกนักศึกษาพยาบาลไง เหมาะสมโดยตำแหน่งอยู่แล้ว ”

อ้อ “ แหะ ” (พร้อมทำท่าประกอบเหมือนคนกินกล้วยน้ำว้าแล้วกลืนไม่เข้าคายไม่ออก) “ แล้วทำอะไรมั่ง ” รับทำนะแหละแต่รับง่าย ๆ เดี่ยวจะดูไม่มีค่าตัวหรือชาติสกุล

- ช่อ “อ้อ ทำตั้งแต่ซากกะเบือยันเรือรบนะแหละ แต่ถ้าพูดให้ดูมีชาติสกุลทางวิชาการ ก็ตั้งแต่ขั้นเตรียมการประสานงานทางธุรการผู้เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิดในการประเมิน ที่แนะนำ อาจใช้ 4 M , CIPP MODEL , IPO MODEL และอื่นๆ ได้อีก ถ้าคิดทัน ในส่วนของนักศึกษาที่ประเมินด้าน K A P ในระยะยาวอาจใช้รูปแบบการประเมินของ KIRCK PATTRICK หรือการประเมินผลกระทบ ซึ่งก็จะเป็นโอกาสในการทำวิจัยต่อไป ไอ้ทฤษฎีที่ว่ามาก็ไม่ใช่เอามาทั้งขวงหรือกะ มุบมิบอันนั้นนิคอันนี้หน้อย ให้เหมาะกับองค์กรของเราและไม่เกาะทฤษฎีไปทุกประเด็น”
- อ้อ “เออ ก็คินะ คล้ายที่เราเรียนมาเลย เธอพูดดูดีจังเลยนะช่อ ” เริ่มมีความสนใจ
- ช่อ “เออ เรื่องพูดให้ดูมีชาติสกุลทางวิชาการคงเป็นพรสวรรค์อย่างเดียวที่มีวะ แต่จริงๆ แล้วเนื้อหา นิดเดียว เสียเวลากับลำดับขั้นตอนวิธีการต่างๆนี้แหละ เบื่อๆๆๆๆ ”
- อ้อ “ ไข่ๆๆๆ ”มันทำท่าแหะอีกแล้ว..... “ นี่ แล้วต้องทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมัยนี้ ”
- ช่อ “ พูดไปก็เข้าค้ำนะอ้อ ก็ต้องไปพลิกดูตัว SYLLYBUS ของรายวิชานั้น ว่า มีวัตถุประสงค์อย่างไร แนวทางการฝึกมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงพยาบาลหรือไม่ ไอ้ที่ว่านี่ก็เป็น ขั้นตอนทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนะเนี่ย ”
- อ้อ “ เวอร์ไปป่าว อี ช่อ ”
- ช่อ “ ก็ เวอร์ นะแหละ ก็เธอชวนเวอร์ก่อนนะ แต่ที่พูดไปควรจะเป็นการประเมินทั้งหลักสูตร ไม่ใช่เฉพาะรายวิชาหรือ และคงไม่ใช่หน้าที่เราต้องเริ่ม สภาการพยาบาลเขาดูแลอยู่แล้วแหละ ของเราก็ ดูๆ ว่าเป็นยังงัยพอคร่าวๆ ไม่ต้องไปค้น INTERNET เพิ่มนะอ้อ คุณเจ้าแม่ข้อมูลเต็มไปหมด แต่กดไม่ออก ”
- อ้อ “ แล้วไงต่อ เธอมีตัวอย่างของเคมมัย แล้วตัวหลักสูตรอยู่ไหนเนี่ย เอามาให้ด้วย ”
- ช่อ “ ตัวอย่างเคมมี ตัวหลักสูตรฉันไม่มีวะ เออคงไม่ได้ อาจารย์คงให้แค่ Ward ที่เกี่ยวข้องฉันก็ไม่ได้ นึกถึงด้วย ”
- อ้อ “ อ้าว แล้วเธอประเมินยังงัย ในเมื่อฉันเห็นตัวอย่างของ นรพ.ทบ. เขาประเมินตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา ”
- ช่อ “ ก็ นรพ.ทบ. เราดูเองหมดทุกขั้นตอนไง ฉันก็เลยให้ประเมินตามนั้น แต่ของ วนม.นี่ เข้ามาตอนไหน ช่องทางไหนจะกลับตอนออกทางไหน ฉันตั้งตัวไม่ทันซะที แต่นั่นมันส่วนการประเมินของนักเรียนนะ ถ้าเธออยากดูคงต้องขอคุยกับจิบหรือดวานะ น่าจะมี ”
- อ้อ “ แล้วเธอทำไง ตอนของ วนม. ครั้งที่แล้ว ”
- ช่อ “ เออ แะ คราวที่แล้วของ วนม. ที่สรุปเป็นวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ไม่ได้นึกถึงตัว SYLLYBUS เลยนะเนี่ย โอ้ย ข้ามขั้นตอนทบทวนวรรณกรรมเลยนะเนี่ย Advisor คงจะลืมวะ ฉันก็คงจะมั่วๆ ด้วยวะ ”
- อ้อ “ ใคร เป็น Advisor เธอ ” (มันทำหน้าตกคงสงสัยว่าถึงขนาดมี Advisor ด้วยหรือนี่)

- ช่อ “ ก็พี่ต๋มใจ วันนั้นหนีงานเลี้ยงไปหลบเป็น Advisor ที่บ้านฉันวะ พอมีโทรศัพท์ตามมาฟอร์มใส่ฉันเลยว่าฉันเชิญมาเป็นทีปรีกษา อ้าว ต่อๆๆ พอเรากำหนดกรอบในการประเมินแล้วก็ดูซิว่าตรงส่วนที่จะประเมินนั้นจะได้มาซึ่งข้อมูลอย่างไร ”
- อ้อ “ เธอก็ต้องวางแผนล่วงหน้าซิซ้อ ”
- ช่อ “ ฝันไปเถอะ ฉันทำได้แค่เอาตัวรอดไปวันๆ นะแหละ หาเย็น ทำกลางคืน กินตอนเช้าอีกวันรุ่งขึ้น นะแหละ ใช้ปากถามหาข้อมูลให้เป็นประโยชน์ อย่าหวังว่าจะเรียกประชุมทัน เพราะฉันก็จะเพ็งนึกได้ตอนจ่อๆทุกทีเลย ตรงนี้ก็ถือเป็นขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ถ้าทันก็ส่งแบบประเมินไป ทั้งให้นักศึกษาประเมินหน่วยฝึก และพยาบาลประจำหน่วยฝึกประเมิน แต่ก็จะได้ข้อมูลไม่ค่อยจ๊าบหรอก เท่าที่ทำมา ถ้าใช้วิธีโทรถามคุณนะจะได้เยอะและลึก เพราะเหมือนนิทนากัน แต่จะเริ่มการนิทนาก็ต้องมีประเด็นการนิทนาเขียนรอไว้ในกระดาษก่อนนะ เช่น ต้องการข้อมูลด้าน อาจารย์ ในประเด็น ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ อื่นๆ แล้วเธอก็ได้ถาม หน.ตึก เอาเลย เป็นวิธีการ INDEPTH INTERVIEW (การสัมภาษณ์เชิงลึก) ได้ประโยชน์สูงสุด จับไวทันกิน ผู้ให้ข้อมูลชอบ เพราะจะมีสไตล์นิทนาไปขอเล็กน้อย เข้ากับบริบทของคน รพ. เรา แล้วถ้ายังว่าเขาไม่ครบก็จะมีโทรมาให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกนะ แล้วเธอก็ควรรวมนิทนาค้นด้วยนะจะได้คู่เป็นพวกเดียวกัน ไม่ใช่เขาพูดอะไรก็ตอบสนองเขาแบบนางเอกไปหมด ”
- อ้อ “ เสี่ย ถ้าบางเรื่องไปว่าเขาละ ”
- ช่อ “ เธอก็เอาภาษาที่เขานิทนามาว่ามา แปลงเป็นภาษาวิชาการเสี่ยซิ ”
- อ้อ “ ทำไงละ ตรงนี้แหละยาก ”
- ช่อ “ ฉันเคย SEARCH เจอใน NET ตอนทำ COMPETENCY วะ เช่นคำว่า เจ๊าะแจ๊ะ แปลเป็นว่า มีมนุษยสัมพันธ์ดี ถ้าบอกว่าดูบุคลิกทำที่ไม่เหมาะสมเลย อาจใช้คำว่า ยังแสดงศักยภาพในบทบาทของได้ไม่เต็มที่อาจเนื่องจาก..... ไม่ใช่ ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม พอจะตอบแหลเป็นมัย เสี่ย ไม่ใช่ พอจะปรับข้อมูลดิบให้สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาได้มะ ”
- อ้อ “ ทำไม่เป็นวะ แต่เธอเดี๋ยวจะหัดไว้ ”
- ช่อ “ คีมากอจจระ ฉันบอกเธอเพราะเธอเป็นเพื่อนที่บอกได้ ขอบอกก่อนนะฉันจะบอกทุกขั้นตอนทุกรายละเอียด ถ้าเมื่อไรฉันเห็นเธอเป็นแก้วน้ำล้นอย่างบางคน ฉันจะหยุด หรือจนฉันเกรงใจเธอเอง แค่นี้ก่อนนะอ้อ แล้วเดี๋ยวจะเอา File ที่นำเสนอให้ ”
- อ้อ “ เสี่ย ไม่ต้องเกรงใจนะช่อ ฉันเป็นแก้วน้ำแห้งจะสำหรับเรื่องนี้ เออ แล้วเดี๋ยวไปเอา ”

ใกล้เที่ยงวันพฤหัสบดี.....

ช่อนั่งคาแดงอยู่ที่บ้าน อจจระยังไม่โทรมาหาคงยังยุ่งอยู่ เดี่ยวคงโทรมาเองแหละถ้าว่างกริ่งๆๆๆๆ

ช่อ “ สวัสดิ์จะอ้อแอ้ ดีใจจิงตาแดงได้นอนเล่นอยู่บ้าน ”

อ้อ “ ทำไมต้องตาแดงวันนี้ด้วยวะ แล้วฉันจะเอาข้อมูล เอา File ยังไง ”

ช่อ “ File เติมหาไม่เจอเลยวะ สงสัยเฟลอลบทิ้งเลย ที่บ้านก็ไม่มี แต่มี Handout อยู่ที่โต๊ะทำงานเดินไปดูเลยอ้อ ”

อ้อ “ อยู่นี้เอง เจอแล้ว แล้วข้อมูลใบประเมินอื่นๆละ ยังไม่เห็นมีใครส่งเธอเลยนะ ”

ช่อ “ บอกว่าให้ส่งก่อนเที่ยง แต่เขาจะให้ตามทวงเป็นพิธีนะแหละ เธอก็ทวงแล้วกัน ”

อ้อ “ โอ้ย มันจะเสร็จมั๊ยเนี่ย ”

ช่อ “ มันต้องเสร็จสักอย่างนะแหละ ไม่งานก็เธอ นั่นแหละขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ก็จะลำบากนิดหน่อย แต่จะหนักสุดตรงวิเคราะห์ข้อมูลนี่แหละ คราวนี้ตั้ง 50 ชุด คงต้องจัด SPSS มาใช้ เธอใช้เป็นอยู่แล้วนี่ สบายหน่อย ฉันยังใช้ไม่เป็นเลย ต้องอาศัยทำมือ ”

อ้อ “ มีบาง slide ที่เธอทำไว้ฉันไม่เข้าใจะ ว่าหมายถึงอะไร ”

ช่อ “ อืม ก็โทรถามมาเป็นเรื่องๆ แล้วกัน แล้วคราวนี้เราใช้แบบประเมินทั้งให้พยาบาลเราประเมินและให้นักศึกษาพยาบาลประเมิน มันจะต้องคิดออกมาเป็นร้อยละในแต่ละหัวข้อด้วยนะ ที่นี้ตารางการประเมินนี้ ต้องเปิดดูใน File ของ นรพ. วทบ. วิชาสูติ นะ เปิดดูตรงสรุปผลการฝึกนะ เจอยัง หน้าที่เป็นตาราง ”

อ้อ “ เจอแล้ว ”

ช่อ “ OK นะอ้อ ที่นี้รายละเอียดอื่น ห้องประชุมและผู้เข้าร่วมประชุม Confirm แล้ว อาหารว่างแล้วเรื่องอนุมัติแล้ว ร่างคำกล่าวประธานก็เอาไปให้ดูล่วงหน้าก่อนตอนเช้า แล้วเตรียมใส่แฟ้มวางไว้ที่โต๊ะประธานด้วย 1 ชุดพร้อมกำหนดการ คำกล่าวรายงานของเธอเองก็ดูตัวอย่างเดิมก็ได้ ”

อ้อ “ แล้วขั้นตอนที่ว่าพอเรากล่าวรายงานเสร็จแล้วยังไงต่อละ ”

ช่อ “ ก็ในคำกล่าวของเธอละ มันจะบอกว่าทำอะไรต่อด้วยในตอนท้าย เธอกล่าวรายงานเสร็จนักศึกษาก็จะพูดในส่วนของเขาไป นักศึกษาเสร็จก็เป็นเธอพูดสรุป เธอพูดเสร็จก็เชิญทั้งฝ่ายเราฝ่ายเขาร่วมแลกเปลี่ยนพูดคุยกัน ”

อ้อ “ ถ้าไม่มีใครพูดอะไรละช่อ จะทำไง ”

ช่อ “ ไม่ต้องกลัว มีแต่จะพูดไม่เลิกจ๊ะ ก็จะถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันไป ”

อ้อ “ แล้วจะจบยังไง ”

ช่อ “ ก็จะจบตามธรรมชาติ พอหมดประเด็น ก็หมดแรงพูดพอดี ก็จะมองหน้า ขยับตัวเป็นอาการว่าอยากเลิกરાต่อกัน ประธานก็จะสรุป ชมบ้าง ออกตัวบ้าง ปากหวานให้เขากันไป ถ้ามีมอมของที่ระลึกก็มอมกันไป ให้สังเกตตอนมีอาการอยากเลิกराก็เตรียมดูช่างภาพเลย ว่ายังอยู่ในห้องประชุมหรือป่าว ถ้าไม่อยู่ก็โทรตามเลยเดี๋ยวมั่นกัน เพราะตอนมอมของถ้าไม่มีไฟแฟลชขึ้นมันดูไม่ให้ความสำคัญกันนะ เดี๋ยวมั่นแบบไม่สมบูรณ์ อืมขั้นตอนในวันนี้ น่าจะเป็นขั้นตอนสุดท้าย

คือ การนำเสนอผลการวิจัย อีกอย่างที่ยังไม่แล้วก็คือ สรุปนำเสนอ ผอ. เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยนะ
จ๊ะ จึงจะถือว่าผลงานวิจัยได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ ”

อ้อ “ เหนื่อยจัง เอ้อ แล้วถ้าบางอันนี้มันไม่รู้จะพูดในที่ประชุมดีมัย ทำไง ”

ซ่อ “ ก็ยังจ้ะ ทำเสร็จแล้วเสนอพี่ต๋มคุณนึ่ง เพื่อมีประเด็นที่อ่อนไหว จะได้พูดคุยกับคณบดีเขาก่อน
และทางเราเองก็จะได้เตรียมทางออกไว้ก่อนด้วยล่วงหน้า จะได้ไม่มั่วกันในที่ประชุม มีอะไรถาม
อีกมัย หรือถ้าฉันมีอะไรนึกออกจะโทรไปบอก ”

อ้อ “ ทำไมเธอกินแกงร้อนอย่างนี้ ซ่อทิพย์ เป็นฉันจะต้องทำก่อนล่วงหน้าเนี่ย ไม่งั้นเหนื่อยตาย ”

ซ่อ “ เป็นนิสัยที่แก้ไม่ได้เลยจริงๆ นะอ้อ แต่แกงร้อนราดข้าวมันก็จะอร่อยไปอีกแบบนึงนะ ถ้าเป็น
แกงเสร็จแล้วแช่ตู้เย็น ยังไงก็ต้องเอามาอุ่นอยู่ดี ถูกเดิมนั้น ตัดนี้อีกแหละ
เปรียบเทียบกันเข้ากับเรื่องนี้ไปได้เหมือนกัน อีๆๆๆ สรุปแล้วดีใจจังไม่อยู่จะได้มีมือเปลี่ยน ทำ
ตามนี้แหละไม่มีอะไรหอก แล้วก็ขอ File ที่นักศึกษาสรุปไว้ด้วย เราต้องมาสรุปนำเสนอเรียนคู่กัน ”

อ้อ “ เอา แค่นี้ก่อนละกัน มีอะไรจะโทรไปถามอีกนะ ”

ซ่อ “ ได้ๆๆๆ แต่งิ้วที่ช่วยทำแทนนะจ๊ะ ”

ตอนหัวค่ำวันพฤหัสบดี อ้อโทรมาอีกครั้ง ถามบางเนื้อหานิดหน่อย ส่วนใหญ่คุยนิทานเรื่องอื่นกันไป
แสดงว่ามันไม่ค่อยกังวลแล้ว ตอนเช้าถึงเย็นวันศุกร์ไม่โทรมาเลย แสดงว่า ไปได้ดีไม่มีติดขัดแล้ว
คุยกันตอนเย็นบ่นว่าเหนื่อยมาก ทำทั้งคืนตอนเช้าก็ยังไม่เสร็จเลย ก็ได้แต่ปลอบใจและสะใจเล็กๆ ว่าเจอเสีย
มั่ง แต่ตัวเองก็จะเหนื่อยล้าเหมือนกัน ก็เลยได้อิเดียเขียนเรื่องเล่าเพื่อวันไหน ป่วยที่ปากคนอื่นทำแทนจะ
ได้ไปได้ง่ายๆ เรื่องเล่านี้อิงหลักการแนวคิดการถ่ายทอด Tacit Knowledge ของคนในองค์กรอย่างหนึ่งซึ่ง
ถือว่าเป็น Knowledge Management วิธีหนึ่งได้เป็นอย่างดี เพราะวิชามารแบบนี้คงไม่มีเขียนกันไว้ในตำรา
เล่มไหนหรอก มันก็จะเหมาะใช้กับในองค์กรของเราแหละจ้ะ จบดีกว่า ถ้าขยันไม่อย่างมีประโยชน์อีก
ต่อไปจะบ่นเรื่องการฝึกนักเรียนนายสิบ เรื่องนี้ก็ยาว เชิญสมัครเป็นตัวละครร่วมสนทนาคะ

.....